

**UMETNIČKA
KOLONIJA
„BAKAR”**

BOR
1992.

MUZEJ RUDARSTVA I METALURGIJE I ODELJENJE ARHIVA „BOR“ U BORU
TOPIONICA I RAFINACIJA BAKRA BOR

**OSMA
MEĐUNARODNA
UMETNIČKA
KOLONIJA**

BOR

6. 08 — 10.09. 1992. godine

UPRAVNI ODBOR

MILORAD ĆIRKOVIĆ, PREDSEDNIK
TOMISLAV PAJIĆ
VELIMIR MILOJKOVIĆ
JULIJANA TOŠIĆ-MAJKIĆ
SLAVIŠA SPASIĆ
BRATISLAV ILIĆ
DONČA STOJČEVSKI
BRATISLAV PETROVIĆ
DUŠAN KABIĆ

UMETNIČKI SAVET

NIKOLA KUSOVAC, PREDSEDNIK
BRATISLAV LJUBIŠIĆ
SAVA STEPANOV
SLADANA ĐURĐEKANOVIĆ
SLAVIŠA SPASIĆ

Rukovodilac Likovne kolonije „Bakar“, Bratislav Petrović

Bićemo optimisti: sve teče, sve se menja — umetnost opstaje. I traje. Ni sve blokade celokupne vasseljene nisu blokirale ili potisile sazrelu svest sponzora Likovne kolonije „Bakar“ u Boru, Deoničarsko društvo Topionica i rafinacija bakra, o značaju onog što se vrelih julskih dana lije, vari, peskari, iskucava, cizelira, patinira, porada u prostorima Livnice — Odeljenju fazonskih odlivaka u Boru. Svest da će napori sponzora, organizatora, realizatora i umetnika rezultirati jednom novom materijom, koja će biti promišljena, likovno-plastično osmišljena, oživljena kroz svoju trodimenzionalnost je mera o značaju vajarskih ostvarenja koja nastaju u Boru, odnosno o značaju institucije Likovne kolonije „Bakar“. Naime, Likovna kolonija je dokazala da nije samo pojava: ona će opstati jer je značajna, jer je neophodna, jer je interesovanje umetnika da dođu u Bor (da u tih mesec dana stvaranja u Boru uključe svu svoju raspoloživu energiju, duh i telo, um i ruke, da svoju zamisao materijalizuju, oforme, učine dostupnu posmatraču) sve veće, jer je interesovanje Borana za nju veliko, jer sve češće pristižu zahtevi iz drugih kulturnih sredina da vide to „borsko čudo“ i jer su sve češće želje drugih gradova da borske skulpture oplemene njihove prostore. Sve ovo su dokazi da i u ovo vreme umom hipertrofirane civilizacije postoji i opstaje ljudska potreba za lepim, za plastičnim oblicima, za skulpturama u prostoru.

I ove godine jedinstvena zbirka skulptura nastalih u Boru biće obogaćena sa dvadesetak novih dela. Trojica skulptora iz Beograda i četvorica umetnika iz Bora uz pomoć majstora Livnice otelotvorili su svoje zamisli, udahnuli im život i ostavili budućnosti. Stvaralaštvo ovogodišnje selekcije vajara u VIII likovnoj koloniji „Bakar“ pokazuje svo bogatstvo forme i izraza aktuelnih likovnih (skulptorskih) razmišljanja s jedne strane, kao i neiscrpne mogućnosti koje nude u svojim dvorištima i pogonima Topionica i Livnica, s druge strane. Trebalo je da kroz ruke borskih livaca i „protomajstora“ Tomislava Todorovića prode preko 150 skulptura u bronzi, da bi ove, osme po redu, godine trajanja Likovne kolonije „Bakar“ u Boru počeli da oživljavaju i poprimaju neku drugu funkciju modifikovani predmeti koji nisu nastali postupkom izrade skulpture, ali koji ipak poseduju status skulpture i to u, za borsku koloniju, nespecifičnim materijalima: drvetu, čeliku, plastici.

Tako Tomislav Todorović nastavlja sa svojim istraživanjima u portretu; Miodrag Miša Popović svoje prečišćene, apstraknte forme pretvara u večne; Dragoslav Krnjajski svojim konstruktima nađenih i osmišljenih formi daje novi, bogati i originalni doprinos vajarskim delima nastalim u borskoj likovnoj koloniji: Muhamed Subašić nastavlja istraživaja čisto skulptorskih elemenata; Sava Bosioković razigrava antropomorfne forme gradeći složenu kompoziciju; Zoran Stanković pretače ornamente iz srpskih srednjevekovnih knjiga ili sa kamenih frizova u „borski“ materijal, dok Bratislav Petrović svoje ekspresivne i dinamične zoomorfne oblike ovekovečuje u bronzi.

Ovaj kratki prikaz o uslovima održavanja VIII likovne kolonije „Bakar“ u Boru, njenom značaju, umetnicima i delima nastalim u njoj završićemo optimistički: sva dela ovogodišnjih učesnika Likovne kolonije u Boru naći će svoje mesto kako u istoriji umetnosti, tako i u prostorima u gradu i, nadamo se, u galeriji sa stalnom postavkom, koja bi bila najbolji reprezent savremene skulpture u ovom delu Evrope.

Sladana Đurdekanović

Izdavači:

Topionica i rafinacija bakra Bor

Muzej rudarstva i metalurgije i Odeljenje arhiva „Bor“ u Boru

Glavni i odgovorni urednik:

Sladana Đurdekanović

Likovna i tehnička oprema:

Bratislav Petrović, Sibin Aleksić

Fotografije:

Miodrag Popović

Korektor:

Stojna Ristić

YU ISBN 71165/3

Na osnovu mišljenja Komiteta za kulturu R Srbije br. 413-980/06 ovo izdanje je oslobodeno osnovnog i posebnog republičkog poreza na promet.

Tiraž: 500 primeraka

Štampa: Štamparsko-izdavačko preduzeće „Bakar“ — Bor
Bor, avgusta 1992. godine

Posebno zahvaljujemo radnicima TIR-a, Livnice, Odeljenju Fazonskih odlivaka, ŠRIF-u, ATP-u „Borprevoz“, JP-u „Standard“, RBN-u, Štamparsko-izdavačkom preduzeću „Bakar“, FOD-u i svima koji su doprineli realizaciji Osme likovne kolonije „Bakar“ u Boru.

„BAKAR“

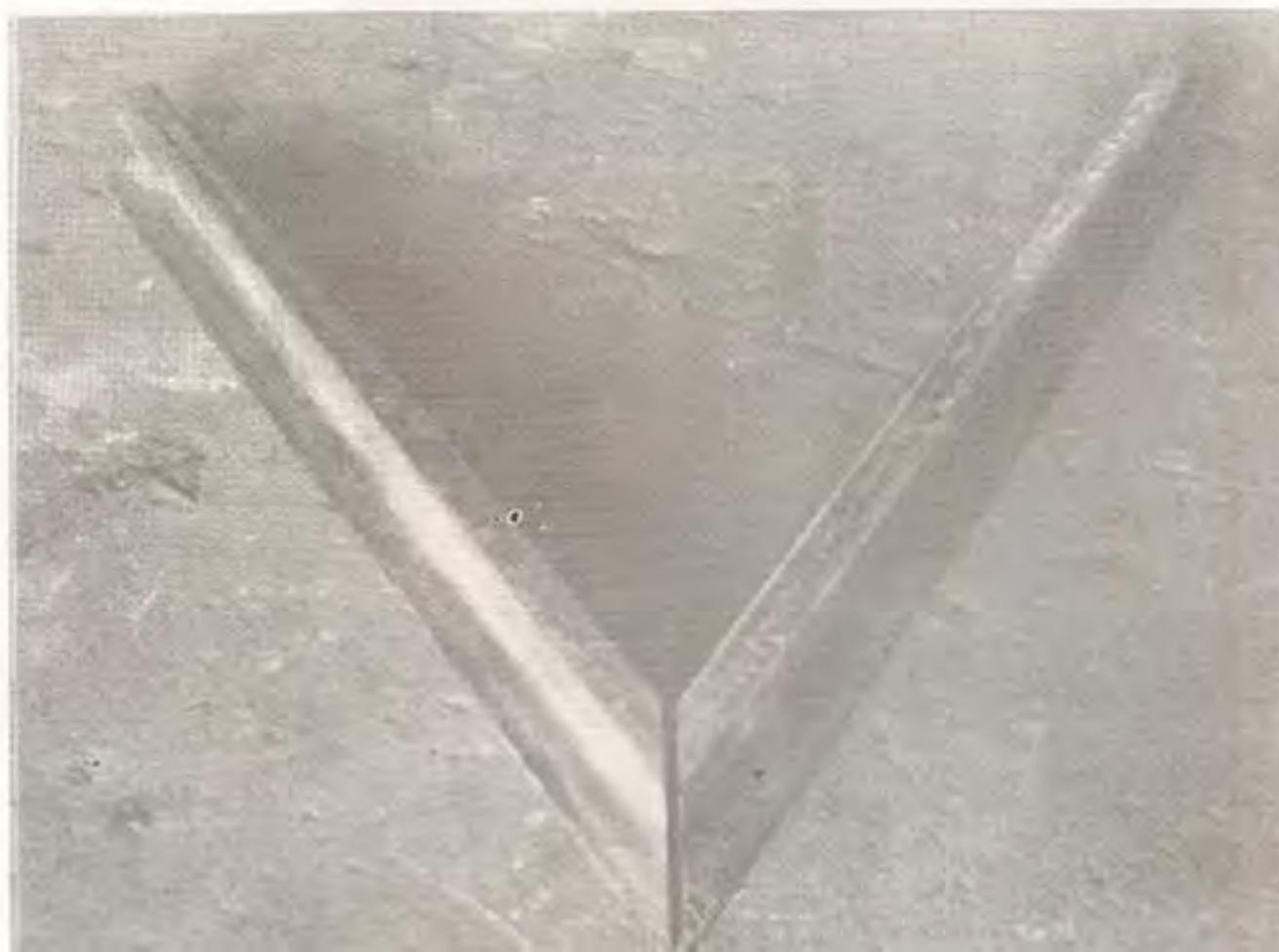
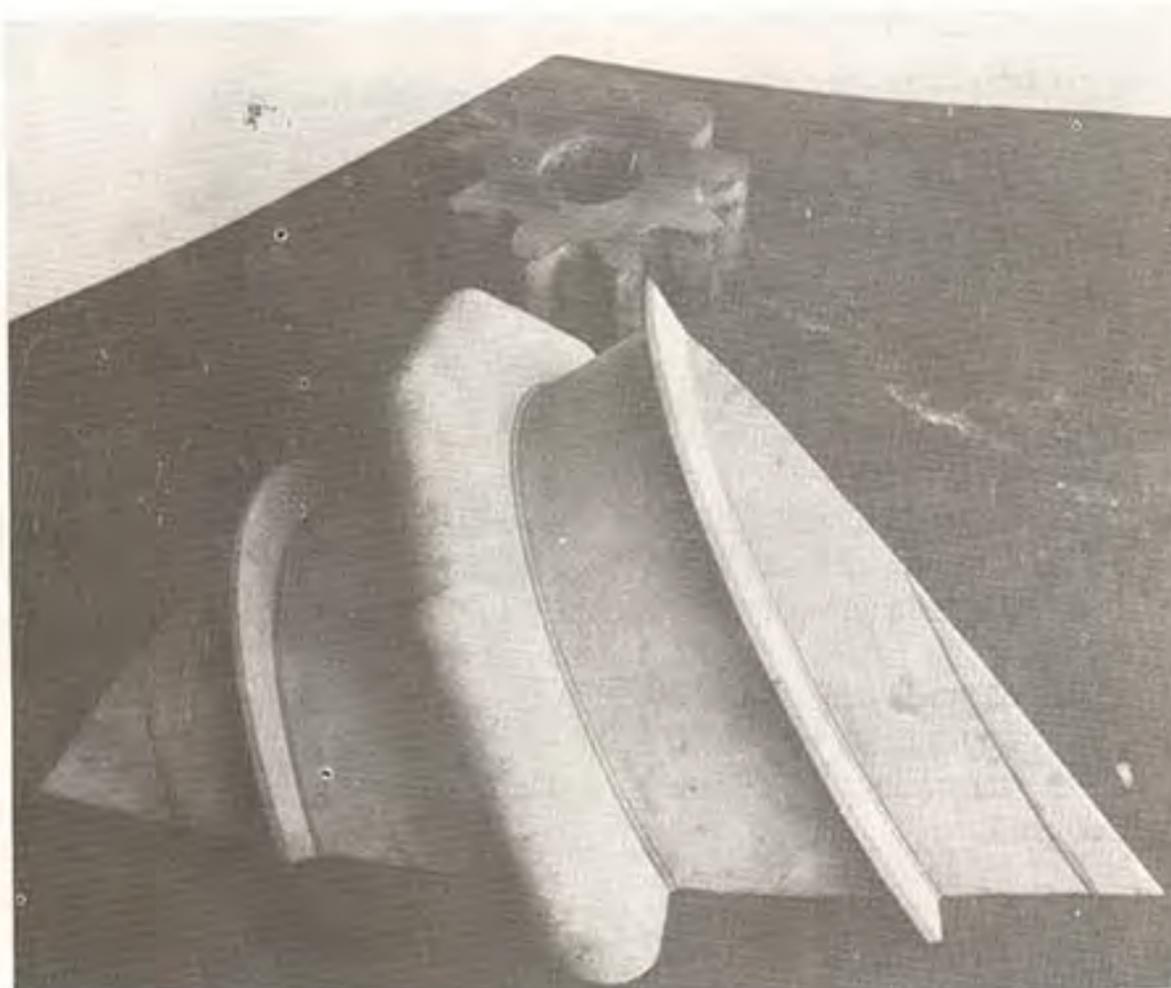
DRAGOSLAV KRNJAJSKI, Rođen 1953. godine u Puli. Fakultet za likovne umetnosti završio 1982. godine u Beogradu. Postdiplomske studije završio 1984. godine. Član je ULUS-a sa statusom slobodnog umetnika. Živi i radi u Beogradu. Adre- sa: Lenjinov bulevar 177/33, tel: 011-157-750, 690-864, 106-654.

Nagrade:

1988. nagrada za skulpturu Bijenale mladih na Rijeci.
1990. nagrada za skulpturu Oktobarski salon, Beograd.

Naziv dela:

1. „Bakar“, hrastov prag i bakar
2. „BOP-BOR“, bronza i plastična masa
3. „Leto 92“, bronza

„BAKAR“

TOMISLAV TODOROVIĆ, Rođen 1948. godine u Sibnici kod Kraljeva. Završio Akademiju likovnih umetnosti u Beogradu 1972. godine. Postdiplomske studije završio je 1974. godine. Član je ULUS-a. Živi i radi u Beogradu II Bulevar 55/43 Novi Beograd, tel: 011-130-293.

Nagrade:

1979. nagrada na izložbi Jugoslovenska mala plastika Murska Sobota.

1982. nagrada na izložbi Crtež i mala plastika, Beograd.

1983. nagrada Zlatno dleto ULUS-a, Beograd.

1984. nagrada za skulpturu na izložbi Mladi Jugoslavije, Nikšić.

1986. nagrada umetničke livnice „Plastika“, Beograd.

1988. nagrada na izložbi Prostor 88, Beograd.

1990. nagrada na izložbi Medalje i plakete, ULUS, Beograd.

Naziv dela:

„Portret I“ bronza

„Pčelar i voskar“ bronza

„Afrodita u poznim godinama“, bronza

„BAKAR“

BRATISLAV PETROVIĆ, Rođen 1959. godine u Beogradu. Završio Akademiju likovnih umetnosti u Sarajevu 1985. godine. Član je ULUS-a. Živi i radi u Boru. Adresa: Đorđa Andrejevića Kuna 5/33, tel:37-345.

Nagrada:

1987. nagrada otkupna Jugoslovenskog bijenala u Tuzli.

Naziv dela:

„Cik zore“, bronza

„Neka ala“, bronza

„BAKAR“

SAVA BOSIJKOVIĆ, Ro-
den 1944. godine u Zlotu.
Završio Akademiju likovnih
umetnosti u Prištini 1982.
godine. Živi i radi u Boru,
adresa: Borisa Kidriča
24/16, tel: 37-526.

„BAKAR“

MUHAMED SUBAŠIĆ, Roden 1942. godine u Lukavici kod Doboja. Završio Akademiju likovnih umetnosti u Beogradu 1972. godine. Živi i radi u Boru. Adresa: Vojvode Radomira Putnika 6/20, tel: 77-455.

Naziv dela:

„Portret“, bronza

„9 mart 91“, bronza

„BAKAR“

MIODRAG MIŠA POPOVIĆ, Rođen 1925. godine u Prištini. Završio Akademiju likovnih umetnosti u Beogradu. Član je ULUS-a. Živi i radi u Beogradu. Adresa: Mitropolita Petra 9, tel: 011-762-914.

Naziv dela:

„Reljef“, bronza

„Oblik“, bronza

„BAKAR“

ZORAN STANKOVIĆ, Roden 1952. godine u Ličju. Završio Akademiju primenjenih umetnosti u Beogradu 1979. godine. Živi i radi u Boru. Adresa: Karla Marksa 19/1, tel: 34-404.

Naziv dela:

„Polijelej“, mesing

„Tragovi“, mesing

